

Demonstration för fri abort i Madrid, september 2013. Foto: Gaelx

Strikt abortlag splittrar Spanien

AV EMMA SOFIA DEDORSON / NYHETER / 14-01-31

En av Europas striktaste abortlagar kan snart vara verklighet i Spanien, trots att en majoritet av befolkningen är emot. Frågan debatteras vilt i parlamentet och i helgen väntas massiva protester i Madrid. Ottar har besökt två kliniker, på varsin sida om opinionen.

»Ännu är abort lagligt« står det i en broschyr i väntrummet hos gynekologen på det kommunala sjukhuset i Figueres, en katalansk stad cirka 20 km från franska gränsen.

- Ibland kommer fransyskor hit för att göra abort, de har striktare abortlagar där, säger Gemma Valverde, sköterska på kliniken.
- Träder den här lagen i kraft kommer det att bli tvärtom; spanjorskorna åker till Frankrike.

Lagförslaget som nu debatteras i parlamentet, och som i december 2013 röstades igenom av regeringen, skulle ge Spanien en av Europas striktaste abortlagar (se faktaruta).

»Tusentals kvinnor väntas ta tåget till Madrid för att överlämna ett protestbrev till regeringen.«

Gemma Valverde, sjuksköterska i Figueres. Foto: Emma Sofia Dedorson

Enligt en opinionsundersökning är 80 procent av spanska väljare emot det nya lagförslaget, medan bara omkring 12 procent uttrycker sitt stöd. Landets premiärminister Mariano Rajoy menar att han uppfyller ett valöfte, men har mötts av ett massivt motstånd, även inom sitt eget parti Partido Popular (PP): ”Ingen kan ta ifrån en kvinna rätten att bli mamma men inte heller tvinga henne till det”, skriver PP i regionen Extremadura i en motion. Samtidigt är premiärministern pressad från partiets högerfalanger att driva igenom lagförslaget.

I Spanien har inga högerpopulistiska partier som svenska SD eller franska Front National haft några större framgångar. De har tidigare rymts inom PP som tilltalat såväl den moderata högern som den högerextrema. Nyligen meddelade dock en grupp PP-veteraner att de bryter sig ur för att forma Vox, ett nationalistiskt parti som bland annat vill totalförbjuda abort.

Fakta: Abort i Spanien

+ 2010 genomförde den förra vänsterregeringen en reform som gjorde det enklare för kvinnor att göra abort fram till vecka 14, och fram till vecka 22 vid svåra missbildningar, hälsorisker eller särskilda skäl.

+ Enligt det nya förslaget blir abort endast tillåtet efter våldtäkt (som måste polisanmälas) eller om graviditeten innebär en allvarlig hälsorisk. Den övre gränsen kommer att vara vecka 12 och det kommer att krävas intyg från två läkare. Svåra fosterskador kommer inte att vara en giltig anledning till abort.

Just nu pågår dock en kraftig mobilisering mot förslaget, och lördagen den 1 februari organiseras El Tren de La Libertad, frihetståget. Tusentals kvinnor från mer än 30 spanska städer väntas ta tåget till Madrid för att överlämna ett protestbrev till regeringen, under rubriken »Jag bestämmer«.

På gynekologavdelningen på den katolska privatkliniken Santa Creu i Figueres görs inga aborter.

– Jag har i alla fall aldrig varit med om det, säger sköterskan Ana, som vill vara anonym. Våra patienter gör i regel inte abort och det är upp till varje läkare att utifrån sin livsfilosofi bestämma om de vill utföra aborter eller ej.

Det är ingen officiell policy för kliniken. Men alla jag möter vidhåller att “varken patienter eller läkare gör aborter”, trots att kompetensen finns.

»Det handlar inte om att förtrycka kvinnan, utan om att beskydda ofödda barn.«

Som privatperson välkomnar sköterskan Ana den nya lagen.

– Det handlar inte om att förtrycka kvinnan, utan om att beskydda ofödda barn, menar Ana.

Som konservativ katolik tillhör Ana den del av väljarkåren som regeringen vill tillfredställa. För Spanien är ett delat samhälle, med en djupt katolsk tradition sida vid sida med en stark feministrörelse, sprungen ur de frihetsrörelser som uppstod efter diktatorn Francisco Francos död 1975. Man talar ofta om «las dos Españas», utifrån en känd dikt av poeten Antonio Machado. Det är en förenklad men allmänt förankrad bild.

På det kommunala sjukhuset i Figueres pågår arbetet som vanligt.

– Vi fortsätter att utföra aborter tills lagen sätter stopp, men kanske hinner folket sätta stopp för lagen, säger Gemma Valverde.

Text: Emma Sofia Dedorson

TAGGAR: [spanien](#) / [abort](#) /